

Slika 1

Slika 2

[autor] Marko Brnčić

MOLOK

NUDI RJEŠENJE NA VODI

Provođenjem novog Zakona o održivom gospodarenju otpadom, naišlo se na veliki broj problema, poglavito u obalnim područjima Hrvatske. Osim nedostatka prostora, neprohodnih ulica i šesterostrukog povećanja broja stanovnika u sezoni, većina je dalmatinskih gradova pod zaštitom materijalne i nematerijalne baštine. Osim gradova obilujemo i otocima koji su većinom bez komunalne infrastrukture, kao i mogućnosti prometovanja

Ako ste nautičar, vrlo će vas vjerojatno dočekati prekrasan kameni lukobran krcat smrdljivim kontejnerima koje samo pukom srećom „bura nije odniala umore“ (slike 1. i 2.). Na otocima oni čekaju redovitu brodsku liniju koja ih odvozi na kopno. Osim što vizualno narušavaju izgled grada, prisutan je i miris koji se ne može prenijeti fotografijom, ali naširoko poznat svima, poglavito u špici sezone. Obalni su gradovi u to vrijeme prenakrcani vozilima i turistima, tako da se i komunalci jedva probijaju do kontejnera, često puta zagrađenih tim istim vozilima, pa smeće ostaje čekati drugu turu. Kada se kontejneri na suncu užare, miris dobiva još upečatljiviju dinamiku. Galebovi se goste, bura raznosi sadržaj, a turisti bježe na drugi kraj ulice. Hoće li se još većim brojem posuda išta riješiti? Pokušalo se i sa ukopnim podzemnim kontejnerima, no za svega 4,4m³ prostora za otpad treba iskopati skoro 40m³ tla, a najčešće su to stijene. Osim stijena, građevinarima na putu vrlo često stoje i arheolozi.

Hrvatska je proizvela rješenje!

Prije nepune tri godine u Šibeniku je proizveden i predstavljen plutajući ponton sa tri MOLOK polupodvodna spremnika za različite frakcije otpada, ukupnog kapaciteta gotovo 20m³ (slika 3.). Osim što je instalacija pokretna i 100% kompatibilna sa svim plutajućim pontonima u upotrebi, lako je dostupna jer se uvijek može nalaziti u centru gdje najviše otpada i nastaje. Lako je dostupna svima, a opet, još je dostupnija za pražnjenje. Osim gore spomenutog pražnjenja kopnenim putem ovaj se ponton može prazniti i morskim (slika 6.). Iako parkirana vozila ne ometaju u tolikoj mjeri operaciju pražnjenja (slika 5.), za vrijeme sezone se teško probiti komunalnim vozilom kopnenim putem do spremnika.

Slika 3

Slika 5

Slika 6

Onda ostaje morski put kao alternativa. Naravno da mukotrпно kopanje i razbijanje stijena nije potrebno, kao ni strah od mogućeg nailaska na arheološku baštinu ili podzemnu infrastrukturu. Nema ni straha od neugodnih mirisa, jer se dno kontejnera konstantno hladi morem, a otpad se ne raznosi ni za najjače bure. Nepotrebno je us-

poređivati količinu od skoro 20 klasičnih kontejnera koje treba razvući po cijeloj rivi da bi se dobio ekvivalent po kapacitetu ovog pontona.

1244 otoka = 1244 problema

Ipak, samo je 78 otoka površine veće od 1 km², pa tu ima smisla postaviti "plutajuće zelene oto-

ke". Međutim, postoji i velik broj sidrišta omiljenih nautičarima koji za sada nemaju nikakvo suvislo rješenje za postupanje s otpadom, pa on najčešće završi u moru, ili se spali ili zakopa. U uvala se može postaviti ponton za nautičare koji ne mora biti u vezi s kopnom i na taj način omogućiti ljudima da se riješe svega suvišnog s plovila na ekološki prihvatljiv način i to još odvajajući otpad na mjestu nastanka!

Naplata prema volumenu/ količini?

Naravno, taman kad pomislimo da smo uspješli doskočiti rješenju jednog problema, pojavi se novi. No i za taj postoji rješenje. I ono je proizvedeno u Hrvatskoj i sastoji se od ID magnetne kartice, koja bi se mogla nabaviti na kiosku ili recepciji ACI marine i omogućiti korisniku odlaganje zadane plaćene količine otpada. Takvi su sustavi opremljeni i GPS-lokatorima, kao i indikatorima ispunjenosti, pa gradske komunalne službe u svakom trenutku znaju gdje su im pontoni i koliko još u njima ima slobodnog prostora, što onemogućava pretrpavanje. Jasno da je u uvalama sa slobodnim vezom pametnije ostaviti slobodan pristup otpadu, jer je još uvijek jeftinije besplatno odvoziti prikupljeni otpad nego plaćati skupe ronilačke akcije čišćenja podmorja.

Vidimo se na Konferenciji!

Od 27. do 28. svibnja u hotelu Olympia u Vodica održat će se konferencija o zaštiti okoliša pod naslovom "Gospodarenje ambalažnim otpadom, morskim otpadom i otpadnim muljem" na kojoj će biti govora o tome kako zaštititi more koje nam je najveće blago i kako da ono to i ostane. Naravno, u blizini hotela će se moći razgledati i opisano rješenje koje je potpuno u sukladnosti s postojećim Zakonom, a uz opsežne prezentacije posjetitelji će se moći upoznati i sa gotovo 300 instalacija MOLOK kontejnera diljem naše obale i u gotovo 30 gradova u unutrašnjosti. ■

Slika 4

Slika 7